BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG
CỤC CHĂN NUÔI VÀ THÚ Y

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 4719 /CNTY-KHCNMT
V/v chủ động phòng chống đói, rét cho đàn vật nuôi vụ Đông-Xuân 2026-2027

Hà Nội, ngày 23 tháng 11 năm 2026

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Môi trường các tỉnh/thành phố: Lạng Sơn, Lai Châu, Điện Biên, Cao Bằng, Sơn La, Lào Cai, Quảng Ninh, Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, TP Huế, Tuyên Quang, Thái Nguyên, Phú Thọ, Bắc Ninh, Ninh Bình, Quảng Trị

Theo dự báo của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn Quốc gia từ đầu năm 2026 đến nay cho thấy nước ta đã chịu ảnh hưởng của 15 đợt không khí lạnh, ít hơn một đợt so với năm 2025 theo số liệu được cung cấp. Trong số này có 14 đợt gió mùa Đông Bắc và một đợt không khí lạnh tăng cường. Cần đề phòng khả năng xảy ra những đợt rét đậm, rét hại kéo dài đặc biệt tại các khu vực vùng núi phía bắc, kèm theo hiện tượng sương muối, băng giá.

Những số liệu trên cho thấy hoạt động của không khí lạnh và các đợt rét đậm, rét hại là yếu tố cần tiếp tục theo dõi trong thời gian tới. Dù xu thế chung được dự báo yếu hơn trung bình nhiều năm, người dân vẫn cần cập nhật các bản tin dự báo ngắn hạn, nhất là khi xuất hiện những đợt không khí lạnh có khả năng gây giảm nhiệt nhanh hoặc tác động đến sức khỏe, sản xuất và sinh hoạt.

Để chủ động phòng chống đói, rét cho vật nuôi, giảm thiểu thiệt hại về chăn nuôi trong vụ Đông-Xuân 2026-2027, Cục Chăn nuôi và Thú y đề nghị Sở Nông nghiệp và Môi trường các tỉnh, thành phố chỉ đạo, phối hợp với các cơ quan chức năng ở địa phương chủ động triển khai các biện pháp phòng chống đói, rét cho vật nuôi như sau:

1. Chỉ đạo phòng chống đói, rét cho vật nuôi

- Có văn bản chỉ đạo các cơ quan trên địa bàn thực hiện các hoạt động cụ thể về phòng, chống đói, rét cho đàn vật nuôi, đặc biệt là đàn gia súc;

- Thành lập đoàn công tác đi chỉ đạo trực tiếp, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc công tác phòng chống đói, rét;

- Chủ động đề xuất sử dụng ngân sách dự phòng của địa phương để phục vụ công tác phòng chống đói, rét cho vật nuôi; Hỗ trợ vật tư, kinh phí cho các hộ chăn nuôi nghèo, hộ gia đình chính sách, hộ đồng bào dân tộc, hộ bị thiệt hại do bão lũ vừa qua để gia cố, che chắn chuồng trại và mua thức ăn bổ sung cho đàn vật nuôi;

- Cập nhật diễn biến tình hình thời tiết, khí hậu, tuyên truyền, phổ biến kinh nghiệm phòng chống đói, rét cho gia súc của địa phương và xây dựng phương án ứng phó kịp thời khi rét đậm, rét hại xảy ra. Tuyên truyền, hướng dẫn Nghị định số 09/2025/NĐ-CP ngày 10/01/2025 của Chính phủ về chính sách hỗ trợ sản xuất nông nghiệp để khôi phục sản xuất vùng bị thiệt hại do thiên tai, dịch hại thực vật.

2. Hướng dẫn các biện pháp phòng chống đói, rét

Thực hiện theo Hướng dẫn công tác phòng chống đói, rét cho vật nuôi tại (*Phụ lục kèm theo*).

3. Kiểm tra, báo cáo thực hiện công tác phòng chống đói, rét

Sở Nông nghiệp và Môi trường chỉ đạo các xã, phường trên địa bàn phối hợp với các đoàn thể, cơ quan liên quan kiểm tra việc thực hiện các biện pháp phòng chống đói, rét cho vật nuôi đến từng thôn bản và hộ gia đình;

Đề nghị các địa phương báo cáo về Cục Chăn nuôi và Thú y kết quả phòng chống đói, rét, các chính sách hỗ trợ đã và đang thực hiện. Trong quá trình triển khai, nếu gặp khó khăn, báo cáo về Cục Chăn nuôi và Thú y, số 15/78 Giải Phóng, phường Kim Liên, thành phố Hà Nội để tổng hợp, báo cáo lãnh đạo Bộ xem xét, chỉ đạo xử lý kịp thời./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Thứ trưởng Nguyễn Quốc Trị (để b/c);
- Cục trưởng (để b/c);
- Cục Quản lý Đê điều và PCTT (để p/h);
- Trung tâm KNQG (để p/h) ;
- Lưu: VT, CNTY.

KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG

CỘNG HÒA X.H.C.N VIỆT NAM
CỤC CHĂN NUÔI VÀ THÚ Y
BỘ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG

Phạm Kim Đăng

Phụ lục
HƯỚNG DẪN
CÔNG TÁC PHÒNG CHỐNG ĐÓI, RÉT CHO VẬT NUÔI

(Kèm theo công văn số 4719 /CNTY-KHCNMT ngày 23 tháng 11 năm 2026 của Cục Chăn nuôi và Thú y)

1. Về chuồng trại chăn nuôi

Cần gia cố chuồng trại cho vật nuôi trước khi vào vụ Đông Xuân để đảm bảo phòng chống rét. Chuồng nuôi đảm bảo che chắn và tránh được gió lùa trực tiếp vào chuồng. Nền chuồng đảm bảo luôn khô, ráo và phải có chất độn chuồng bằng các nguyên vật liệu sẵn có tại địa phương như rơm, rạ, mùn cưa hoặc trấu khô. Thường xuyên giữ chuồng trại sạch sẽ, những ngày rét có kèm theo mưa cần bổ sung thêm chất độn chuồng, đối với lợn hạn chế rửa chuồng để gia súc tăng khả năng chống rét.

Có thể sử dụng bóng điện công suất lớn để sưởi ấm chuồng nuôi hoặc đốt sưởi cho gia súc trong chuồng bằng trấu, mùn cưa, than củi... (chú ý thường xuyên theo dõi khi đốt sưởi, để xa dụng cụ đốt với vật liệu dễ cháy trong chuồng nuôi như bạt che, chất độn chuồng, các thanh che chắn bằng vật liệu dễ cháy…).

2. Chế độ làm việc và chăn thả

Thường xuyên theo dõi dự báo thời tiết, thông báo của cơ quan chính quyền địa phương để có kế hoạch cụ thể cho đàn gia súc. Đối với những hộ chăn thả gia súc trong rừng phải thực hiện việc di chuyển đàn vật nuôi về nhốt tại chuồng hoặc đến những nơi kín gió, có đủ điều kiện đảm bảo cho đàn gia súc tránh rét. Người chăn nuôi trâu, bò ở miền núi có thể di chuyển đàn vật nuôi từ vùng cao xuống vùng thấp để tránh rét cho vật nuôi.

Không chăn thả, không cho trâu, bò làm việc khi xảy ra rét đậm, rét hại (khi nhiệt độ xuống $\leq 12^0$C); áp dụng chế độ chăn thả muộn, về sớm. Nhiệt độ quá lạnh sẽ làm giảm sức đề kháng của vật nuôi nhất là đối với gia súc già yếu, gia súc non. Do vậy, khi rét đậm, rét hại phải nhốt gia súc tại chuồng để tiện chăm sóc, quản lý và không tắm cho gia súc.

3. Chăm sóc và nuôi dưỡng

Trong chăn nuôi, thức ăn có vai trò quan trọng cho sự sinh trưởng và phát triển của vật nuôi. Chủ động dự trữ, bảo quản thức ăn thô xanh (phụ phẩm nông nghiệp hoặc ủ chua thức ăn xanh), cũng như thức ăn tinh cho gia súc để đảm bảo đủ thức ăn cho gia súc trong vụ Đông-Xuân. Việc cung cấp đủ thức ăn những ngày giá, rét cho vật nuôi giúp chúng sinh nhiều năng lượng để chống rét tốt hơn.

a) Đối với trâu, bò:

Tăng cường chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng phù hợp đối với trâu, bò già, yếu, gia súc non để tăng cường phòng chống rét và dịch bệnh.
Sử dụng nguồn thức ăn tự nhiên có sẵn (cỏ xanh, cỏ ủ hoặc rơm khô, rơm ủ urê…) và cung cấp với định mức bằng 10% trọng lượng cơ thể ví dụ như trâu bò 300 kg thì cho ăn 30 kg cỏ xanh hoặc cỏ ủ…; đồng thời bổ sung thêm thức ăn tinh như bột ngô, bột sắn, cám gạo... (khoảng 0.5-1 kg/con/ngày). Cung cấp đủ nước uống cho trâu bò hàng ngày khi nuôi nhốt trong chuồng những ngày rét đậm, rét hại; có thể bổ sung cho trâu bò uống nước ấm có hoà muối với lượng khoảng 5g/100 kg khối lượng cơ thể để tăng cường sức đề kháng.

Ngoài ra, có thể cung cấp thức ăn xanh ủ chua cho trâu, bò (thân cây ngô, cỏ, rơm ủ…) với lượng 7-10 kg/ngày nhằm nâng cao tỷ lệ tiêu hóa.

b) Đối với lợn:

Khẩu phần ăn phải đảm bảo, đầy đủ chất dinh dưỡng (có thể cho ăn tự do, ăn các bữa trong ngày tùy vào loại thức ăn, phương thức nuôi). Bổ sung thêm vitamin, men tiêu hóa thường xuyên cho lợn. Cần sử dụng bóng úm, chuồng úm cho lợn con theo mẹ; cho lợn con tập ăn sớm để tăng khả năng tiêu hóa.

c) Đối với gia cầm:

Trong những ngày rét đậm, rét hại, chủ động tăng lượng thức ăn, uống nước ấm và bổ sung một số loại vitamin, men tiêu hóa, chất điện giải nâng cao sức đề kháng cho gia cầm, đặc biệt là gà; Có mật độ nuôi hợp lý đối với gà đẻ: 6–8 con/m²; gà thịt: 8–10 con/m² giúp cho gà điều chỉnh nhiệt độ cơ thể tốt hơn. Thực hiện tốt quy trình úm cho gà con; những ngày giá rét không thả gia cầm ra vườn, đồi; thực hiện che chắn để tránh gió lùa trong chuồng.

4. Phòng bệnh cho vật nuôi

Cần áp dụng quy trình chăn nuôi phù hợp tùy thuộc vào quy mô; thực hiện tẩy giun sán cho gia súc và các quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn được quy định tại Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT ngày 31/5/2016, Thông tư số 24/2019/TT-BNNPTNT ngày 24/12/2019 và Thông tư số 09/2021/TTBNNPTNT ngày 12/8/2021 về sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 07/2016/TT-BNNPTNT ngày 31/5/2016 của Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn quy định về phòng, chống dịch bệnh động vật trên cạn như: đối với gia cầm (cúm gia cầm, niu cát xơn…); lợn (lở mồm long móng, tụ huyết trùng, dịch tả lợn, dịch tả lợn Châu Phi…); dê, cừu (lở mồm long móng, nhiệt thán); trâu, bò (lở mồm long móng, nhiệt thán, tụ huyết trùng, viêm da nổi cục…). Ngoài các bệnh tiêm phòng bắt buộc theo quy định, cơ quan chuyên môn ở địa phương có thể khuyến cáo người chăn nuôi tiêm bổ sung

các bệnh như Lép tô, Suyễn, E.coli, Viêm phổi màng phổi, Tai xanh… Việc tiêm phòng vắc xin sẽ giúp bảo hộ cho đàn gia súc, gia cầm và duy trì mức kháng thể bảo hộ thường xuyên để phòng bệnh, nhằm giảm tối đa thiệt hại về kinh tế cho người chăn nuôi và ngân sách Nhà nước do dịch bệnh gây ra. Ngoài ra, cần đẩy mạnh công tác vệ sinh tiêu độc khử trùng chuồng trại; hàng ngày cần theo dõi thường xuyên tình trạng sức khỏe của vật nuôi để có biện pháp xử lý hiệu quả khi vật nuôi có những biểu hiện bất thường do đói, rét hoặc bệnh dịch. Khi phát hiện bệnh trên vật nuôi cần báo ngay cho cơ quan thú y và chính quyền địa phương để có biện pháp xử lý kịp thời.

5. Các lưu ý

Những ngày rét đậm, rét hại có thể may áo cho trâu, bò bằng các loại chăn, áo cũ; bao tải gai hoặc các vật liệu khác tương tự cho trâu, bò. Diện tích may có thể che chắn tối đa cho phần lưng, vai, ngực và bụng cho trâu bò, đặc biệt là bê, nghé nhỏ dưới 12 tháng tuổi.

Những ngày quá rét, trâu bò thường hay xảy ra bệnh cước chân, biểu hiện thấy da chân trâu bò bị sưng phù, nứt nẻ, có hiện tượng xung huyết sờ thấy nóng. Trường hợp bệnh nặng lớp biểu bì ở chân có chảy dịch màu vàng, tạo vết loét, gây nhiễm trùng, nếu không điều trị kịp thời tổ chức dưới da bị hoại tử làm cho con vật bị què, nặng hơn trâu bò có thể kế phát các bệnh truyền nhiễm khác.

Trường hợp trâu bò bị cước chân cần: Tăng cường giữ ấm cho trâu bò, giữ nền chuồng khô ráo, cho ăn uống đầy đủ thức ăn thô xanh, bổ sung thức ăn tinh muối khoáng, vitamin. Khi mới xuất hiện cước chân có thể dùng gừng giã nhỏ hoà với rượu để xoa bóp hàng ngày; đồng thời cho trâu bò vận động tại chuồng hoặc đi xung quang chuồng, quang nhà vào buổi trưa khi thời tiết ấm hơn để tăng cường tuần hoàn máu tại chân, tránh hiện tượng sưng phù bệnh càng thêm nặng. Khi bệnh nặng cần báo cán bộ thú y để điều trị bằng kháng sinh. Khi trâu bò bị đói rét do rét đậm, rét hại kéo dài trên 10 ngày liên tục thì sức khỏe và sức đề kháng bị giảm dễ mắc bệnh, vì vậy trong thời gian này cần cho trâu bò ăn cháo gạo hoặc cháo cám nóng, bổ sung khoáng chất và các loại vitamin để nâng cao sức đề kháng.

Xử lý chất thải: Hàng ngày thu gom phân vào hố ủ, dẫn chất thải lỏng trực tiếp từ chuồng đến hố đựng bằng rãnh thoát và xử lý chất thải bằng hóa chất hoặc chế phẩm sinh học./.